



GAZDASÁGI  
VERSENYHIVATAL

## Válság és verseny

**Versenypolitika a válság után címmel, megalapításának 5. évfordulója alkalmából nemzetközi konferenciát rendezett az OECD-GVH Budapesti Versenyügyi Regionális Oktatási Központ (ROK). A 2010. március 3-i rendezvényen a közép-kelet európai országok versenyhatóságainak elsőszámú vezetői az előadásokat és eszmecséreket követően, megismerve a nyugat-európai államok és Magyarország tapasztalatait, új irányokat határoztak meg az általuk alkalmazott versenypolitikai célkitűzésekben. Az esemény nagyban hozzájárult a nemzeti versenyhatóságok legmagasabb szintű vezetői közötti személyes kapcsolatok elmélyítéséhez is. A konferencia tovább növelte a ROK elismertségét és a magyar versenyhatóság régióban betöltött meghatározó szerepét is.**

Megnyitó előadásában Aart De Geus az OECD főtitkár-helyettese méltatta a ROK és a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) szerepvállalását a régió versenykultúrájának fejlesztésében. Gottfried Péter, Magyarország OECD nagykövete a nemzetközi szervezet tagállamok életében betöltött szerepéről beszélt. Szerinte az OECD értékalapú szervezet, tagjának lenni valódi presztízst jelent. Az OECD ugyanis tagállamai számára lehetőséget biztosít egy probléma alapos megvitatására, tanácsokat ad, inspirál annak megoldására. Balázs Péter magyar külügyminiszter diplomáciai szempontból értékelte a regionális kapcsolatokat. Nagy Zoltán, a GVH elnöke a ROK szerepéről és jelentőségéről tartott bevezetőjében leszögezte, hogy a ROK számos rendezvényen bizonyította hasznosságát és azt, hogy a régió versenyhatóságainak valódi szellemi központjaként tevékenykedik. A GVH elnöke beszélt a válság versenypolitikára gyakorolt hatásáról is. Szerinte a verseny nem a probléma, hanem a megoldás része. A növekedés beindulása szempontjából a verseny nemhogy nem káros, de egyenesen nélkülözhetetlen, és különösen nagy a jelentősége a jelenlegi gazdasági helyzetben. Nem kizárt, hogy a válság lecsengésével már nem a különféle konkrét versenykorlátozó vállalati magatartások puha kezelését igénylő szirénhangok okozhatnak gondot. Sokkal inkább a válság maradandóbb következményei számíthatnak. Ne feledjük, hogy bár kezdetben sokakban megrendült a piacok működésébe vetett hit, egyre többen érzik úgy, hogy az állammal és a szabályozással volt, van baj. Elképzelhető, hogy a jövő kihívásait és lehetőségeit ezért inkább olyan tényezők határozhatják majd meg, mint például az állam új, esetleg fokozottabb gazdasági szerepvállalása és annak következményei.

A versenypolitika válság utáni alakulásáról beszélt konkrét példákkal színesített előadásában Frederic Jenny, az OECD Verseny Bizottságának elnöke is. Szerinte a különféle protekcionista intézkedések aggasztóak, mert a kárvallott országok megtorlását vonhatják maguk után. Ennek ellenére a kormányok intenzív politikai nyomás alatt állnak, hogy egyrészt enyhítsék a válság hatásait, másrészt tegyenek meg mindent a hasonló krízis elkerülése érdekében. Nagyon fontos az élénkítő csomagok összehangolása, hogy azok ne legyenek versenyellenesek. Ez viszont nem egyszerű feladat, mert a kormányok eddig nem konzultáltak a versenyhatóságokkal. A krízisre válaszul szánt intézkedésekhez kötelező,

átfogó és átlátható versenyszempontú megítélésre van szükség, másként az ilyen döntések hatása erősen kérdéses lehet.

Bencsik László, mint a régióban meghatározó szerepet játszó OTP Bank vezérigazgató helyettese a vállalkozás stratégiájának alakulásáról tartott előadást. Szerinte az OTP sikeresen és stabilan állt ellen a válság hatásainak és rugalmasan alkalmazkodott a megváltozott feltételekhez. Jövedelmezősége stabil, tőkepozíciója kiemelkedően erős, likviditása kedvező maradt. 2010 a régió számára a kilábalás, 2011 pedig az újrainduló konvergencia éve lehet. Ez a helyzet azonban egy komoly dilemmát is rejt. A válság miatt szigorodott a pénzügyi szektor szabályozása, ám ez a növekedés beindulásával gátja lehet a fejlődésnek.

A legtöbb ország rendkívül aggodalmasan, de szerencsére óvatosan optimistán reagált a gazdasági válságra – jelentette ki David Lewis professzor, a dél-afrikai Versenyügyi Döntőbizottság korábbi elnöke. A bankoknak és az autóiparnak mentőövet dobtak és felerősödtek a protekcionista hangok, de szerencsére a kartellelles szabályok felfüggesztésére valamint az erős nemzeti és nemzetközi versenyjogi intézmények meggyengítésére nem került sor. Lewis szerint a problémákat nem a piacok, hanem az üzleti viselkedés válsága okozta. A válság következményeként a versenyjog érvényesítés erősödni, a versenypolitika viszont gyengülni látszik. A kartellek elleni fellépés következetessé vált, a kiszolgáltatottakat védő stratégiai elképzelések láttak napvilágot, ám a protekcionista törekvések erősek, sok vállalkozás került újra állami tulajdonba és az ágazati szabályozás is gyenge maradt. Lewis szerint folytatásként az információs aszimmetriák felszámolására, a verseny megteremtésére és a nemzetközi intézmények felé történő elkötelezettség növelésére lesz szükség.

A moldáv, az albán, a bolgár a kazah, a horvát és a román versenyhatóság képviselője előadásában beszámoltak arról, milyen változásokat okozott a válság az adott országban, a problémák orvoslására milyen válaszok születtek, mindez pedig milyen kihívások elé állította a szabályozó hatóságokat. William E. Kovacic az Egyesült Államok szövetségi Kereskedelmi Bizottságának biztosa viszont már arra a kérdésre kereste a választ, hogyan alakulhat a versenypolitika a válság után. Első lépésként nagyon pontosan fel kell tárni a válság okait. Azt követően meg kell vizsgálni, hogy a versenypolitika szerepet játszhatott-e a problémák kialakulásában, majd a jövő szabályozási apparátusának modelljét kell kialakítani.

Budapest, 2010. március 17.

Gazdasági Versenyhivatal  
Kommunikációs Csoport

További információ:

Mihálovits András

Gazdasági Versenyhivatal

cím: 1054 Budapest, V. ker. Alkotmány u.5.

levél: 1245 Budapest, 5. Pf. 1036

tel: +36-30 618-6618

email: [Mihalovits.Andras@gvh.hu](mailto:Mihalovits.Andras@gvh.hu)

<http://www.gvh.hu>